

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग

टङ्गाल, काठमाडौं।

मिति: २०८२।०७।०२ गते।

प्रेस विज्ञप्ति

विषय: स्वास्थ्य सेवा विभागका तत्कालीन महानिर्देशक डा. संगीता कौशल मिश्रासमेत १४ जना उपर स्वास्थ्य सेवा विभागको Mammography Machine खरिद को क्रममा लागत अनुमान तयार गर्दा देखिनै मिलेमतो गरी ठेकेदार कम्पनीलाई सम्झौताको शर्त बमोजिमको सम्पूर्ण सामग्री प्राप्त नै नभएको अवस्थामा बदनियत राखी सम्पूर्ण सामग्री आएको भनी गलत Post Shipment Inspection(PDI) Report, गलत दाखिला प्रतिवेदन, झुठ्ठा बिल बिजक लगायत तयार गरी गराई भुक्तानी दिई लिई भ्रष्टाचार गरेको सम्बन्धी आरोपपत्र दायर।

स्वास्थ्य सेवा विभागले आ.व. २०८०।०८१ मा खरिद गरेको म्यामोग्राफी मेसिनको खरिद प्रकृत्यामा अनियमितता गरी भ्रष्टाचार गरेको भन्नेसमेत व्यहोराको उजुरीका सम्बन्धमा अनुसन्धान हुँदा स्वास्थ्य सेवा विभागको ठेक्का नं. **RFB No. DOHS/G/NCB-18/IDA/2080-81, Procurement Of Mammography Machine** को खरिद प्रक्रियामा सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४. लगायतका प्रचलित कानूनको प्रतिकूल हुने गरी उक्त खरिद कार्यको लागि Mammography Machine, Accessories, Training लगायतका १२ बुदाँ उल्लेख गरी Technical Specification तयार गरेकोमा उक्त Technical Specification राष्ट्रसेवक प्रतिवादीहरूले अधिकार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृत नै नगरी नगराई बदनियत राखि लागत अनुमान तयार गर्न गराउन भनी ठेक्का प्राप्त गरेका कम्पनीका संचालक सुन्दर भुसाल संस्थापक संचालक भएको म्याक्सिम इन्कपोरेशन ट्रेडर्स प्रा.लि., शुभ बायो मेडिकल कन्सर्न प्रा.लि. र भाइव बायोमेडिकल कन्सर्न प्रा.लि.समेत सँग दररेट माग गरे गराएकोमा उक्त कम्पनीहरूले प्राविधिक स्पेसिफिकेशन बमोजिमको Mammography Machine, Accessories, Training लगायतका १२ वटा बुदाँमा शीर्षकगत Break Down किटान भए बमोजिम शीर्षकगत छुट्टाछुट्टै दररेट पेश नगरी नगराई बदनियत राखि एकमुष्ट दररेट उक्त कम्पनीहरूबाट प्राप्त गरी गराई शुभ बायो मेडिकल कन्सर्न प्रा.ली ले पेश गराएको एकमुष्ट मूल्यको दररेटलाई आधार मानी लागत अनुमान तयार गरे गराएको देखिएवाट उक्त ठेक्काको लागत अनुमान तयार गर्ने चरण देखि नै प्रतिवादीहरूको मिलेमतो रहे भएको पुष्टि भएको देखिएको।

स्वास्थ्य सेवा विभागले RFB: DOHS/G/NCB-18/IDA/2080-81, Procurement of Mammography Machine को लागत अनुमान मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेक रु.१२,७५,००,०००।- (अक्षरेपी बाह्र करोड पचहत्तर लाख) स्वीकृत गरे गराएकोमा प्रतिवादी सुन्दर भुसाल एकल संचालक रहेको Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd. ले मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेक रु.१२,५५,००,०००।०० (अक्षरेपी बाह्र करोड पचपन्न लाख) कबोल अंक राखि बोलपत्र पेश गरे गराएको देखिएको। उक्त बोलपत्रदाताको कबोल अंक लागत अनुमान भन्दा १.५७% ले मात्र न्यून रहेको देखिएको, अर्थात् मूल्याङ्कित रकम लागत अनुमान भन्दा अति न्यून फरक पारी प्रतिवादीहरू बीचको एक आपसमा भएको नियोजित योजना बमोजिम पेश भएको बोलपत्र छनौट भएको देखिएवाट उक्त Mammography Machine खरिदमा शुरु प्रकृत्यादेखि नै मिलेमतो भएको प्रष्टै देखिएको।

बोलपत्र मूल्याङ्कनको लागि माथि विवेचना गरिए बमोजिमको मिलेमतोमा तयार गरे गराएको लागत अनुमान बनाउने कार्यमा संलग्न स्वास्थ्य सेवा विभागका कर्मचारीहरू मध्येवाट अध्यक्ष डा. श्रवण कुमार थापा, सदस्यहरू भुवन प्रसाद काफ्ले, सिता घिमिरे, सदस्य सचिव सुरेन्द्र प्रसाद चौरसिया रहने गरी राष्ट्रसेवक प्रतिवादीहरूले बदनियत राखि आफू अनुकूलको बोलपत्र मूल्याङ्कन समिति गठन गरी गराई सोही बोलपत्र सारभूत रूपमा प्रभावग्राही बोलपत्रदाता भनी छनौट गरे गराई सम्झौताको लागि सिफारिस गरि गराई मिति २०८१।०२।२४ गते सम्झौता गरे गराएको देखिएको। उक्त सम्झौता हुनु भन्दा करिव एक महिना पहिले मिति २०८१।०१।२६ गतेको उत्पादक कम्पनी GENERAL MEDICAL MERATE Italy ले प्रतितपत्र (Letter of Credit) समेत खोल्नको लागि Maxim Incorporation Traders Pvt. Ltd., Kathmandu लाई PROFORMA Invoice no.024783 पठाएको देखिएकोसमेतवाट बोलपत्रदातालाई Technical Specification, लागत अनुमान लगायतका बोलपत्र सम्बन्धी गोप्य रहने विवरणको जानकारी राष्ट्रसेवक प्रतिवादीहरूबाट जानकारी लिई लिन लगाई उक्त बोलपत्रदाता Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd. ले बोलपत्र पेश गरी सम्झौताको लागि छनौट भएको तथ्य देखिएवाट

प्रस्तुत RFB: DOHS/G/NCB-18/IDA/2080-81, Procurement of Mammography Machine खरिदमा प्रतिवादीहरूको मिलेमतो रहे भएको तथ्य थप पुष्टि भएको देखिएको।

उक्त उत्पादक कम्पनीले GENERAL MEDICAL MERATE Italy को PROFORMA Invoice अनुसार GIOTTO CLASS 3D (40000), FULL DIGITAL MAMOGRAPHIC UNIT को प्रति यूनिट यूरो ९०,०००।— को दरले ५(पाँच) वटाको जम्मा यूरो ४,५०,०००।०० (यूरो चार लाख पचास हजार) कायम गरेको देखिएको। सोही बमोजिम Maxim Incorporation Traders Pvt. Ltd., Kathmandu ले प्रभु बैंक लिमिटेडमा LETTER OF CREDIT NO. P00165U361601 DATED 13.06.2024 खोलेको देखिएवाट उक्त सम्झौता बमोजिमको सामाग्रीको उत्पादक कम्पनीलाई भुक्तानी हुने कुल मूल्य यूरो ४,५०,०००।— अर्थात ने.रु.६,८५,७७,३४२।९४ (अक्षरेपी छ करोड पचासी लाख सतहत्तर हजार तिन सय ब्यालिस रुपैयाँ चौरानब्बे पैसा) मात्र रहेको देखिएकोवाट प्रस्तुत लागत अनुमान मूल्य ने.रु.१२,७५,००,०००।—(अक्षरेपी बाह्र करोड पचहत्तर लाख) अस्वाभाविक रहे भएको तथ्य पुष्टि भई रहेको देखिएको।

उत्पादक कम्पनी GENERAL MEDICAL MERATE Italy ले Invoice no. 1/24/1970 र Invoice no. 1/24/1971, सन् २०२४।०६।२६ (मिति २०८१।०३।१२) गरी दुई वटा Invoice जारी गरेको देखिएको। उक्त Invoice no.1/24/1971 बमोजिमको LETTER OF CREDIT NO. P00165U361601 DATED 13.06.2024 ISSUED BY PRABHU BANK LIMITED बमोजिमको सामान ईटाली देखि सिंगापुर हुँदै काठमाडौं नेपालसम्म हवाई मार्गबाट TOTAL LC VALUE: EUR 4,50,000 मध्ये आंशिक ढुवानी EUR 2,00,000.00 (PARTIAL SHIPMENT 2,00,000 EURO) हुने भनी उल्लेख भएको देखिएको। साथै, Invoice no.1/24/1970 बमोजिमको LETTER OF CREDIT NO. P00165U361601 DATED 13.06.2024 ISSUED BY PRABHU BANK LIMITED बमोजिमको सामान ईटाली देखि सिंगापुर हुँदै कलकत्ता भारतबाट काठमाडौं नेपालसम्म सुख्खा बन्दरगाहबाट TOTAL LC VALUE: EUR 4,50,000 को आंशिक ढुवानी (PARTIAL SHIPMENT 2,50,000 EURO) हुने भनी स्पष्ट उल्लेख भएको देखिएको। यसरी जम्मा यूरो ४,५०,००० मध्ये यूरो २००,००० बमोजिमको सामान ढुवानीको माध्यम हवाईजहाज र बाँकी यूरो २५०,००० बमोजिमको सामान पानीजहाज तथा सडक मार्ग हुँदै सुख्खा बन्दरगाह मार्फत आपूर्ति गर्ने गरी उत्पादक कम्पनी GENERAL MEDICAL MERATE Italy ले Invoice जारी गरेको देखिएवाट सम्झौता बमोजिमको सामान दुई चरणमा आपूर्ति भएको तथ्य पुष्टि भई रहेको देखिएकोमा मिति २०८१।०३।२३ गते पहिलो चरणमा आपूर्ति भएको सामाग्रीलाई सम्झौता बमोजिम सम्पूर्ण सामाग्री आएको भनी झुट्टा बिल बिजक तथा गलत प्रतिवेदनसमेतका आधारमा गलत कार्य स्वीकार प्रतिवेदन प्रतिवादीहरूको आपसी मिलेमतोमा जानी जानी तयार गरे गराएको तथ्य स्थापित भई रहेको देखिएको।

उत्पादक कम्पनी GENERAL MEDICAL MERATE ITALY ले दिएको CERTIFICATE OF ORIGIN को पत्र विवरणमा ACCESSORIES GIOTTO CLASS 3D (40000) पहिलो चरणमा पठाएको तथ्य देखिएको। साथै, मिसिल संलग्न GENERAL MEDICAL MERATE Italy ले जारी गरेको मेसिन प्याकीङ्ग विवरणमा प्रति सेट ३ वटा क्रेट रहेको र उक्त क्रेटहरूको Net तौल ७८ के.जी., ७६ के.जी. र ८९ के.जी. रहेको उल्लेख भएको देखिएको। निजामति कर्मचारी अस्पताल, मिनभवन, काठमाडौंवाट प्राप्त Operator's Manual अनुसार उक्त मेशिनको तौल ३०० के.जी. भएको र उक्त अस्पतालमा Mammography Machine सिंगो प्राप्त भएको भनी उल्लेख भएको देखिएवाट पहिलो चरणमा आएको सम्झौता बमोजिमको सामाग्री Accessories नै हो भन्ने पुष्टि भएको देखिएको। सोही विषयको सम्बन्धमा त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयबाट प्राप्त GENERAL MEDICAL MERATE ITALY को CERTIFICATE OF ORIGIN को पत्रमा अन्य व्यहोरा हुवहु राखी MODEL: ACCESSORIES GIOTTO CLASS 3D (40000) को स्थानमा व्यहोरा परिवर्तन गरी गराई MODEL: Gitto Class 3D (40000) उल्लेख गरेको देखिने गरी झुट्टा तथा नक्कली कागज तयार गरी गराई पहिलो चरणमा आएको सामाग्री Accessories नभई Mammography Machine नै हो भनी देखाई सोही गलत कागजात प्रतिवादीहरूले जानी बुझी अनुगमन तथा परीक्षण गर्ने अन्य निकायलाई ठीक हुन भनी झुक्याउने बदनियत राखी स्वास्थ्य सेवा विभागको अभिलेखमा राखेको भन्ने तथ्य उक्त विभागबाट प्राप्त पत्र कागजातबाट पुष्टि भएको देखिएको।

उत्पादक कम्पनी GENERAL MEDICAL MERATE Italy ले दिएको CERTIFICATE OF ORIGIN को पत्र विवरणमा MODEL: GIOTTO CLASS 3D (40000) दोस्रो चरणमा पठाएको तथ्य देखिएको। साथै, मिसिल संलग्न GENERAL MEDICAL MERATE Italy ले जारी गरेको मेसिन प्याकीङ्ग विवरणमा १ सेटको १ वटा क्रेट रहेको र हरेक क्रेटको Gross तौल ३८२ के.जी. र Net तौल २७३ के.जी. रहेको उल्लेख भएको देखिएको। उक्त तथ्यको सम्बन्धमा निजामति कर्मचारी अस्पताल, मिनभवन, काठमाडौंवाट प्राप्त Operator's Manual अनुसार उक्त मेशिनको तौल ३०० के.जी. भएको र उक्त अस्पतालमा Mammography Machine सिंगो प्राप्त भएको भनी उल्लेख भएको देखिएवाट दोस्रो चरणमा मिति

२०८१।०५।३१ गते आएको सम्झौता बमोजिमको सामग्री Mammography Machine नै हो भन्ने पुष्टि भई रहेको देखिएकोबाट प्रतिवादीहरूले बदनियत राखि पहिलो चरणमा आएको सामग्रीहरू ठेक्का सम्झौता बमोजिमको सम्पूर्ण सामग्रीहरू हो भनी गलत दाखिला प्रतिवेदन र Post Shipment Inspection Report, झुट्टा बिल बिजक लगायत तयार गरे गराएको तथ्य पुष्टि भई रहेको देखिएको।

आपूर्तिकर्ता/ठेकेदार Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd का संचालक सुन्दर भुसाल नै संस्थापक संचालक भएको शुभ बायो मेडिकल कन्सर्न प्रा.ली वाट प्राप्त दररेटलाई आधार लिई राष्ट्रसेवक प्रतिवादीहरूले बदनियत राखि मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्य खर्च समेत गरी जम्मा लागत अनुमान रु.१४,४३,७५,०००।—(अक्षरेपी चौध करोड त्रिचालिस लाख पचहत्तर हजार) स्वीकृत गरे गराएको देखिएकोमा उक्त सामग्री सोही आपूर्तिकर्ता Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd ले आपूर्तिगर्दा उक्त सम्झौता बमोजिमको सामान भन्सार शुल्क र मूल्य अभिवृद्धि कर सहितको मूल्य रु.८,१३,६७,०१९।९४ (अक्षरेपी आठ करोड तेह लाख सत्सष्टी हजार उन्नाईस रुपैयाँ चौरान्ध्रबै पैसा) मा आयात भएको देखिएवाट प्रतिवादीहरू आफूहरूले गैरकानूनी लाभ र नेपाल सरकार/सार्वजनिक संस्था/स्वास्थ्य सेवा विभागलाई गैरकानूनी हानिनोक्सानी गर्ने गराउने बदनियतले मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्य खर्च समेत कट्टा गरी करिव रु. ६,३०,०७,९८०।०६ (अक्षरेपी छ करोड तिस लाख सात हजार असी रुपैयाँ छ पैसा) मूल्य वरावर आपूर्तिकर्तालाई नाफा लिई लिन लगाई सोही रकमबाट राष्ट्रसेवक प्रतिवादीहरूले लाभ लिने दिने बदनियतले अस्वभाविक लागत अनुमान तयार गरे गराएको तथ्य स्थापित भएको देखिएको। उक्त तथ्यलाई महालेखापरीक्षकको कार्यालयको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मेमोग्राफि मेसिन खरिदमा आपूर्तिकर्ताले विभागले यथार्थपरक लागत अनुमान तयार गर्न नसकेको भन्नेसमेत कैफियत देखाएकोसमेतबाट थप पुष्टि भएको देखिएको।

उक्त तथ्यको सम्बन्धमा थप हेर्दा Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd. (स्थायी लेखा नं ६०३५००८३५) ले मिति २०८१।०३।२४ गते प्रज्ञापन पत्र नं. M32194 अनुसार मूल्य अभिवृद्धि कर समेत रु.३,५८,८०,१०७।६९ (अक्षरेपी तीन करोड अन्ठाउन्न लाख असी हजार एक सय सात रुपैयाँ उनान्सत्तरी पैसा) को सामान र मिति २०८१।०६।०८ गते प्रज्ञापन पत्र नं. M17563 अनुसार मूल्य अभिवृद्धि कर समेत रु.४,५४,८८,०५४।३८ (अक्षरेपी चार करोड चौवन्न लाख अठासी हजार चौवन्न रुपैयाँ अठ्तीस पैसा) को सामान आम्दानीको अभिलेख राखेको भन्ने तथ्य आन्तरिक राजस्व विभागबाट प्राप्त Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd. खरिद खाताबाट देखिएको। तर आपूर्तिकर्ता/ठेक्का प्राप्त गर्ने Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd. ले मिति २०८१।०३।२४ गते MITPL-२०८ को झुट्टा कर बिजकबाट स्वास्थ्य सेवा विभागलाई मूल्य अभिवृद्धि करसमेत रु.१४,१८,१५,०००।—(अक्षरेपी चौध करोड अठार लाख पन्ध्र हजार) को सामान विक्रि गरेको अभिलेख राखी विक्रि खातामा झुट्टा विवरणको अभिलेख प्रविष्ट गरे गराएको तथ्य देखिएको।

यसरी माथि विवेचना गरिए बमोजिम मिति २०८१।०३।२४ गते भन्सार प्रज्ञापन पत्र नं. M32194 बाट RFB: DOHS/G/NCB-18/IDA/2080-81, Procurement of Mammography Machine अन्तर्गत Mammography Machine को Accessories मात्र प्राप्त भएको अवस्थामा स्वास्थ्य सेवा विभाग, आपूर्ति व्यवस्थापन शाखाका प्रमुख डा. सुरेन्द्र प्रसाद चौरसियाले मिति २०८१।०३।२४ गते बायोमेडिकल इन्जिनियरद्वय आशिष चौहान र पद्मा मिश्रलाई 3D Mammography Machine प्राविधिक स्पेसिफिकेशन अनुसार भए नभएको Post Shipment Inspection कार्य गरी सोको प्रतिवेदन पेश गर्न पत्राचार गरे गराएको देखाई निज बायोमेडिकल इन्जिनियरद्वय आशिष चौहान र पद्मा मिश्रसमेतले सोही मिति २०८१।०३।२४ गते नै आपूर्तिकर्ताबाट प्राप्त नै नभएको सामान प्राप्त भएको भनी Sample Fully Digital 3D Mammography मेसिनको भौतिक परीक्षण गर्दा बोलपत्रको स्पेसिफिकेशनमा माग भए बमोजिम नै रहेको भनी Technical Evaluation को Compliance Sheet सहित गलत प्रतिवेदन पेश गरे गराएको देखिएको। यसरी आपूर्ति नै नभएको सामानको बदनियत राखी Post Shipment Inspection प्रतिवेदन पेश गर्न आदेश दिने र उक्त प्रतिवेदन तयार गरी गराई पेश समेत गरे गराएको देखिएको। सोही Post Shipment Inspection प्रतिवेदनसमेतलाई आधार लिएको देखाई स्वास्थ्य सेवा विभाग, केन्द्रीय स्टोर, पथलैया, बाराका जनस्वास्थ्य निरीक्षक संजय कुमार साहले आपूर्ति नै नभएको ५ (पाँच) थान Mamography machine प्राप्त भएको भनी गलत दाखिला प्रतिवेदन नं. X1703/80/81/050 मिति २०८१।०३।२४ गते नै तयार गरी गराई उक्त दाखिला प्रतिवेदन वरिष्ठ जनस्वास्थ्य प्रशासक डा. सुरेन्द्र प्रसाद चौरसियाले जाँच गरेको देखाई निर्देशक डा. श्रवण कुमार थापाले बदनियत राखी स्वीकृत गरेको देखिएको। साथै Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd.ले Invoice No. MITPL-208-80/81, मिति २०८१।०३।२४ गते ५ सेट Mammography Machine मूल्य अभिवृद्धि कर समेत गरी रु.१४,१८,१५,०००।— (अक्षरेपी चौध करोड अठार लाख पन्ध्र हजार) को झुट्टा बिल बिजक भर्पाई स्वास्थ्य सेवा विभागमा पेश गरे गराएको देखिएको। यसरी माथि उल्लिखित कार्यहरू प्रतिवादीहरूले बदनियत राखि आफूहरूलाई

गैरकानूनी लाभ र नेपाल सरकार/सार्वजनिक संस्थालाई हानी पुऱ्याउने बदनियत राखि एकै मिति २०८१।०३।२४ गते माथि उल्लिखित झुट्टा तथा गलत प्रतिवेदन लगायतका कागजातहरु तयार गरे गराई भुक्तानी लिए दिएको तथ्य पुष्टि भएको देखिएको।

Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd बाट पेश गरे गराएको उक्त झुट्टा व्यहोराको कर विजक, विभागको गलत Post Delivery Inspection(PDI) Report, Ref no 17, 2081.03.24 को झुट्टा कार्य स्वीकार प्रतिवेदन(Acceptance Letter) तथा दाखिला प्रतिवेदनसमेतलाई आधार लिई बदनियत राखी बोलपत्रको SCC 16.1 अनुसार मूल्य अभिवृद्धि कर समेत जम्मा रु.१४,१८,१५,०००।—(अक्षरेपी चौध करोड अठार लाख पन्ध्र हजार) मा १.५ प्रतिशत अग्रिम आयकर लगायतका कट्टा गरी भुक्तानी दिने गरी मिति २०८१।०३।२४ गते महानिर्देशक डा. संगीता कौशल मिश्राले निर्णय गरेको देखिएको।

स्वास्थ्य सेवा विभाग, व्यवस्थापन महाशाखाका निर्देशक डा.श्रवण कुमार थापाले आर्थिक प्रशासन शाखालाई MS MAXIM Incorporation traders Pvt Ltd को भुक्तानी माग निवेदन, मिति २०८१ असार २४ को झुट्टा बिल विजक नं. MITPL-208-80-81, मिति २०८१।०३।२४ को गलत दाखिला प्रतिवेदन नं. X170380।81-050, बायोमेडिकल इन्जिनियरद्वारा पेश गरे गराएको मिति २०८१।०३।२४ को गलत Post Delivery Inspection(PDI) Report, Certificate of Origin, Warranty letter र गलत Goods Acceptance Certificate सहितका कागजात सहित महानिर्देशक डा. संगीता कौशल मिश्राले मिति २०८१।०३।२४ को निर्णय अनुसार भुक्तानीको लागि आर्थिक प्रशासन शाखामा सिफारिस गरे गराएको देखिएकोमा सोही झुट्टा तथा गलत बिल विजक र प्रतिवेदन हो भन्ने जानी जानी बदनियत राखि आर्थिक प्रशासन शाखाबाट गोश्वरा भौचर नं. ७३ मिति २०८१।०३।२४ मा ठेक्का नं. DOHS/G/NCB-18/IDA/2080-81 को सम्झौता बमोजिम M'S Maxim Incorporation Taders Pvt.Ltd. लाई मूल्य अभिवृद्धि कर लगायतका कट्टा गरी रु.१३,३७,८३,०००।- (अक्षरेपी तेह करोड सैंतिस लाख त्रियासी हजार) भुक्तानी गरे गराएको देखिएको।

यसरी माथि विवेचना गरिए बमोजिम सम्पूर्ण सामान नआएको अवस्थामा सम्झौता बमोजिमको सम्पूर्ण सामग्री आएको भनी जानी जानी बदनियतपूर्वक झुट्टा बिल विजक, गलत प्रतिवेदन समेतको आधारमा मिति २०८१।०३।२४ गते भुक्तानी दिई सके पश्चात दोस्रो चरणको सामग्रीहरु Invoice no.1/24/1970 बाट ईटाली देखि सिंगापुर हुँदै कलकत्ता भारतबाट काठमाडौं नेपालसम्म सुख्खा बन्दरगाहबाट TOTAL LC VALUE: EUR 4,50,000 को आंशिक ढुवानी (PARTIAL SHIPMENT 2,50,000 EURO) भएको देखिएको। भन्सार कार्यालयबाट प्राप्त प्रतितपत्र बमोजिम उक्त सामान सुख्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयमा मिति २०८१।०५।३१ आएकोमा आपूर्तिकर्ताले मिति २०८१।०६।०८ गते छुटाई लिई गएको देखिएको। बोलपत्रसँग सम्बन्धी कागजातको Special Condition of Contract (SCC) को GCC 16.1 मा On Acceptance सम्बन्धमा Hundred (100) percent of the Contract Price of Goods received shall be paid within thirty (30) days of receipt of the Goods upon submission of claim supported by the acceptance certificate issued by the Purchaser भनी उल्लेख भएको र GCC 27.1 मा The liquidated damage shall be: 0.5% per week भनी स्पष्ट व्यवस्था भएकोमा सोही बमोजिम सम्झौता समेत भएको देखिएवाट उक्त अवधी ११ हप्ताको सम्झौता बमोजिमको प्रति हप्ता रु.६२७,५००।—(अक्षरेपी छ लाख सत्ताईस हजार पाँच सय) का दरले Liquidated Damage वापत रु.६९,०२,५००।— (अक्षरेपी उनान्सत्तरी लाख दुई हजार पाँच सय) हर्जाना/क्षतिपूर्ति रकम राज्यकोषमा दाखिला नभई हानिनोक्सानी भएको समेत गरी जम्मा विगो रु. १४,०६,८५,५००।- (अक्षरेपी चौध करोड छ लाख पचासी हजार पाँच सय) निज प्रतिवादीहरुले बदनियत राखी आफू तथा अन्य प्रतिवादीहरु समेतलाई गैरकानूनी लाभ प्राप्ति हुने र नेपाल सरकार/स्वास्थ्य सेवा विभागलाई गैरकानूनी हानिनोक्सानी गरे गराएको प्रष्टै देखिएको।

स्वास्थ्य सेवा विभागले ड्राईपोर्ट कस्टम अफिस, सिरसिया वीरगंजलाई च.नं.२२०२, मिति २०८१।०५।३० गते मेमोग्राफी मेसिन ५ Set तथा Accessories खरिदको लागि महाशाखा र Maxim Incorporation Traders Pvt Ltd बीच मिति ६ जुन २०२४ मा भएको सम्झौता अनुसारका मेमोग्राफि मेसिन ५ थान (उत्पादक IMS Giotto SPA-GMM. Model: Giotto Class 40000 Series: Proforma Invoice Number: 024783 dated 08.05.2024) आयातकर्ता Maxim Incorporation Traders Pvt. Ltd मार्फत तहाँ भन्सार कार्यालय मार्फत आउने जानकारी प्राप्त भएको हुँदा सो मेसिनहरु सम्झौताको आधारमा यस महाशाखाबाट तोकिएको सरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा उपलब्ध गराइने भएको हुदा सोको आयात अनुमति प्रदान गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ भनी लेखेको पत्र भन्सार विभागको च.नं. २२९, मिति २०८१।१२।३१ गतेको पत्रसाथ प्राप्त भएको र सोही पत्रको आधारमा श्री ड्राईपोर्ट कस्टम अफिस, सिरसिया वीरगंजबाट भन्सार प्रज्ञापन पत्र नं. १७५६३ मा उल्लिखित सामानहरु मिति २०८१।०५।३१ गते Maxim Incorporation Traders Pvt Ltd ले छुटाई लगेको र खरिद खातामा मिति २०८१।०६।०८ गते आम्दानीको अभिलेख समेत राखेको तथ्य माथि विवेचित प्रमाणबाट पुष्टी हुन

आएकोबाट स्वास्थ्य सेवा विभागलाई उल्लिखित पत्र उपलब्ध गराउन अनुसन्धानको क्रममा पत्राचार भएकोमा स्वास्थ्य सेवा विभागबाट च.नं. २३४ मिति २०८२।०५।१७ को पत्रबाट उल्लिखित च.नं. २२०२ मिति २०८१।०५।३० को ड्राइपोर्ट कस्टम अफिस सिर्सिया वीरगंजलाई यस विभागबाट लेखिएको भनिएको पत्र खोज तलाश गर्दा फाइलमा नभेटिएको भनि पत्राचार गरेको देखिएवाट सत्यतथ्य प्रमाण मेटाउने तथा लुकाउने कलुषित मनसाय राखि बदनियत साथ उक्त कार्य गरेको देखिएको।

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ६३ को उपदफा (१) को देहाय (ग) अनुसार खरिद सम्झौता कार्यान्वयन गर्दा सारभूत त्रुटि गरेको वा सम्झौता अनुरूपको दायित्व सारभूत रूपमा पालना नगरेकोसमेतमा त्यस्तो आपूर्तिकर्तालाई कालोसूचीमा राख्नको लागि सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयमा लेखि पठाई आपूर्तिकर्ताले राखेको कार्य सम्पादन जमानत जफत गर्नु पर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिएवाट RFB: DOHS/G/NCB-18/IDA/2080-81, Procurement of Mammography Machine को ठेक्का सम्झौता शर्त बमोजिम मिति २०८१।०३।१० गते सम्पूर्ण सामग्री आपूर्ति गर्न पर्नेमा मिति २०८१।०३।२३ गते सम्ममा पहिलो चरणको Accessories मात्र आपूर्ति गरेकोले उक्त अवधीको हर्जाना/क्षतिपूर्ति लगाएको देखिएको र अन्य सामग्री नेपालमा कहिले आपूर्ति हुने हो भन्ने यकिन नभएकोबाट उल्लिखित कानूनी व्यवस्था बमोजिम सम्झौता बमोजिमको सामग्री समयमा नै आपूर्ति नगरी सम्झौताको शर्त बमोजिम नगरेको कारणबाट Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd लाई कालोसूचीमा राखि कार्य सम्पादन जमानत रकम रु.१,४९,८९,५००।—(अक्षरेपी एक करोड एकचालिस लाख एकासी हजार पाँच सय) जफत हुने देखिएको अवस्थामा Maxim Incorporation Traders Pvt.Ltd लाई हुने हानिनोक्सानीबाट बच्न/छल्नको लागि निज प्रतिवादी सुन्दर भुसालले राष्ट्रसेवक प्रतिवादीहरूसँगको मिलेमतोमा प्रतिवादीहरूलाई गैरकानूनी लाभ र नेपाल सरकार/स्वास्थ्य सेवा विभागलाई गैरकानूनी हानिनोक्सानी पुऱ्याउने बदनियतले सम्झौताको शर्त बमोजिमको मिति २०८१।०३।२३ गते सम्पूर्ण सामग्री नआएको अवस्थामा माथि विवेचना गरिए बमोजिम सम्झौता बमोजिमको सम्पूर्ण सामान आएको भनी झुठ्ठा बिल बिजक भर्पाई तथा गलत प्रतिवेदनसमेतको आधारमा भुक्तानी लिने दिने कार्य गरेको तथ्य देखिएको।

अतः माथि विवेचित आधार प्रमाणहरूबाट स्वास्थ्य सेवा विभागका तत्कालीन महानिर्देशक डा. संगीता कौशल मिश्रा, व्यवस्थापन महाशाखाका निर्देशक डा. श्रवण कुमार थापा, निर्देशक डा. विवेक कुमार लाल, वरिष्ठ स्वास्थ्य प्रशासक डा. सुरेन्द्र प्रसाद चौरसिया, शाखा अधिकृत यादव प्रसाद सापकोटा, वरिष्ठ जनस्वास्थ्य अधिकृत दिपक अधिकारी, प्रमुख लेखा नियन्त्रक भुवन प्रसाद काफ्ले, कानून अधिकृत सिता घिमिरे, लेखा अधिकृत शम्भु प्रसाद ढकाल, बायोमेडिकल ईन्जिनियर आशिष चौहान, बायोमेडिकल ईन्जिनियर पद्मा मिश्र, लेखापाल तिलक राम ढकाल र म्याक्सिम ईनकपोरेशन ट्रेडर्स प्रा.लि. तथा उक्त कम्पनीका मुख्य भई कार्य गर्ने संस्थापक सुन्दर भुसालसमेतको आपसी मिलेमतो तथा योजनामा राष्ट्रसेवक प्रतिवादीहरूले आफ्नो पद ओहदाको दुरुपयोग गरी गराई राष्ट्रसेवक प्रतिवादीहरूको आफ्नो जिम्मा रहेको सरकारी सार्वजनिक सम्पत्ती आफू तथा अन्य प्रतिवादीहरूसमेतलाई गैरकानूनी लाभ र नेपाल सरकार/सार्वजनिक संस्थालाई गैरकानूनी हानिनोक्सानी पुऱ्याउने बदनियतले माथि उल्लिखित एवं विवेचना गरिए बमोजिम खरिद प्रक्रिया एवं कार्यमा खरिदको लागत अनुमान तयार गर्दा अस्वभाविक किसिमबाट बनाएको एवं बनाउन लगाएको, सम्झौताको शर्त विपरीत कार्य गरे गराएको, झुठ्ठा बिल बिजक भर्पाई बनाई बनाउन लगाई भुक्तानी दिने लिने गरे गराएको, माल सामान खरिद गर्दा अस्वभाविक रूपमा बढी मूल्य तिरी खरिद गरे गराएको सबै कार्य कसूरमा प्रतिवादीहरू केहीमा प्रत्यक्ष र केहीमा परोक्ष तवरले संलग्न रहेको उल्लिखित सबूद प्रमाणबाट पुष्टी भएकोले निज प्रतिवादीहरूको उक्त कार्य भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (क), (ग), (ङ) (ज) र दफा १९ को उपदफा (२) समेतको कसूरजन्य कार्य भएको हुँदा देहाय प्रतिवादीहरूउपर देहाय बमोजिमको कसूरमा देहाय बमोजिम सजाय हुन मागदावी लिई आज विशेष अदालत, काठमाडौँमा आरोपपत्र दायर गरिएको छ।

देहाय[illegible]

१०	स्वास्थ्य सेवा विभागका लेखापाल तिलक राम ढकाल	१४,०६,८५,५००।-	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (क), (ग), (ङ) र (ज) बमोजिमको कसूरमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिमको कैद र विगो बमोजिमको जरिवाना सजाय गरी विगो असुलउपर हुन मागदावी लिईएको छ।
११	स्वास्थ्य सेवा विभागका बायोमेडिकल इन्जिनियर आशिष चौहान	१४,०६,८५,५००।-	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (क), (ग), (ङ) र (ज) बमोजिमको कसूरमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिमको कैद र विगो बमोजिमको जरिवाना सजाय गरी विगो असुलउपर हुन मागदावी लिईएको छ। साथै भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम कैद र जरिवाना सजायसमेत हुन मागदावी लिईएको छ।
१२	स्वास्थ्य सेवा विभागका तत्कालीन बायोमेडिकल इन्जिनियर पद्मा मिश्र	१४,०६,८५,५००।-	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (क), (ग), (ङ) र (ज) बमोजिमको कसूरमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिमको कैद र विगो बमोजिमको जरिवाना सजाय गरी विगो असुलउपर हुन मागदावी लिईएको छ। साथै भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम कैद र जरिवाना सजायसमेत हुन मागदावी लिईएको छ।
१३	स्वास्थ्य सेवा विभागको केन्द्रिय स्टोर पथलैयाका जनस्वास्थ्य निरीक्षक संजय कुमार साह	१४,०६,८५,५००।-	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (क), (ग), (ङ) र (ज) बमोजिमको कसूरमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिमको कैद र विगो बमोजिमको जरिवाना सजाय गरी विगो असुलउपर हुन मागदावी लिईएको छ। साथै भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम कैद र जरिवाना सजायसमेत हुन मागदावी लिईएको छ।
१४	म्याक्सिम ईन्कपोरेशन ट्रेडर्स प्रा.लि. तथा उक्त कम्पनीका मुख्य भई कार्य गर्ने सुन्दर भुसाल	१४,०६,८५,५००।-	भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (क), (ग), (ङ) र (ज) बमोजिमको कसूरमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम विगो असुल हुने सजायलाई आधारमानी सोही ऐनको दफा २२ को प्रतिवन्धात्मक वाक्यांश बमोजिम मुख्य कसूरदारलाई हुने सजाय सरह सजाय हुन र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम मुख्य कसूरदारहरूलाई हुने सजायलाई आधारमानी सोही ऐनको दफा २२ को प्रतिवन्धात्मक वाक्यांश बमोजिम मुख्य कसूरदारलाई हुने सजाय सरह सजाय हुन मागदावी लिईएको छ।

प्रवक्ता
राजेन्द्र कुमार पौडेल